

ቁጥር - OFAG-F 06/1013/7
ቀን - 06/18/2012

ለዶ/ር ቢቂላ ሁሩሳ የኦሮሚያ ፕብሊክ ሰርቪስ ቢሮ ሃላፊ እና
የጅማ ዩኒቨርሲቲ ቦርድ ሰብሳቢ
አዲስ አበባ

ጉዳዩ፡- የጅማ ዩኒቨርሲቲ የ2011 በጀት ዓመት ሂሳብ አዲት
ውጤትና አስተያየትን ይመለከታል፤

ከላይ በርዕሱ የተጠቀሰውን አዲት ውጤትና አስተያየት የያዘ 7 ገጽ የአዲት ሪፖርት እና
2 ገጽ የሂሳብ መግለጫዎች ከዚህ ደብዳቤ ጋር አያይዘን የላክን መሆኑን እንገልጻለን።

ግልባጭ፡

- ለጅማ ዩኒቨርሲቲ (ከ 7 ገጽ የአዲት ሪፖርት፤ 34 ገጽ የአዲት ግኝቶችና የማሻሻያ ሃሳቦች እና 4 ገጽ አባሪና 1 ገጽ የአተገባበር መርሃ-ግብር ቅጽ ጋር)
ጅማ፡

በኢትዮጵያ ፌዴራላዊ ዲሞክራሲያዊ ሪፑብሊክ

የጅማ ዩኒቨርሲቲ

የ2011 በጀት ዓመት ሂሳብ አዲት ሪፖርት

ዩኒቨርሲቲው የተመደበለትን የመደበኛ በጀት ለታቀደለት ዓላማ ማዋሉን፤ እንዲሁም ሂሳቡ በመንግስት የሂሳብ አያያዝ ስርዓት መሰረት መያዙንና የመንግስት ሀብትና ንብረት በሚገባ መጠበቁን ለማረጋገጥ የ2011 በጀት ዓመት ሂሳብ ሪፖርቶችን እና የሂሳብ ማስታወሻዎችን አዲት አድርገናል።

የሂሳብ ሪፖርቶችን የማዘጋጀት ኃላፊነት የዩኒቨርሲቲው ስራ አመራር ሲሆን የሂሳብ ሪፖርቶችን አዲት በማድረግ ሙያዊ አስተያየት መስጠት ደግሞ የፌዴራል ዋና አዲተር መ/ቤት ኃላፊነት ነው።

አዲቱ የተከናወነው የፌዴራል ዋና አዲተር መስሪያ ቤትን ለማቋቋም በወጣው አዋጅ ቁጥር 982/2008 ለመ/ቤታችን በተሰጠው ስልጣን ሲሆን፤ ዓለም አቀፍ የአዲት ደረጃዎችን (ISSAI) መሠረት በማድረግ ነው። እነዚህን የአዲት ደረጃዎች መከተል አዲቱን በሚገባ አቅደን በመሥራት በተዘጋጁት የሂሳብ ሪፖርቶች ላይ አጥጋቢ የሆነ የአዲት አስተያየት ለመስጠት ያስችለናል።

አዲታችን፡-

- የሂሳብ ሪፖርቶች ላይ የሰፈሩትን አህዞችና ሪፖርቶችን የሚደግፉ ማስረጃዎችን በናሙና አዲት ማከናወንን፤
- የሥራ አመራሩ የሂሳብ ሪፖርቶችን ሲያዘጋጅ ያደረገውን ጉልህ ግምቶች እና ውሳኔዎችን መመዘንን፤
- የሂሳብ አያያዝ ፖሊሲዎች ከዓመት ዓመት ሳይቀያየሩ በሥራ ላይ መዋላቸውን እና በበቂ ሁኔታ መገለጻቸውን ማመዛዘንን ያጠቃልላል።

ከዚህም በተጨማሪ የተዘጋጁት የሂሳብ ሪፖርቶች ተገቢ የሆኑ አዋጆች፣ ደንቦች እና በተከታታይ የወጡ መመሪያዎችን በመከተል የተዘጋጁ መሆኑን በናሙና አዲት ማከናወንን ይይዛል።

የሂሳብ ሪፖርቶች ጉልህ ከሆኑ ስህተቶች የፀዱ ለመሆኑ በቂ ማስረጃና አጥጋቢ ማረጋገጫ የሚሰጥ መረጃና ማብራሪያ ሊያስገኝ በሚችል መልኩ አዲቱን አቅደን አከናውነናል።

ለአዲቱ ሥራ መሠረት የሆኑት የኢቨርሲቲው ያቀረባቸው የሂሳብ ሪፖርቶች፤ መዛግብት፤ ደጋፊ ማስረጃዎች እንዲሁም በየኢቨርሲቲው ሥራ አመራር የተሰጡ ማብራሪያዎች ናቸው።

አዲቱ የተከናወነው የበጀት ዓመቱን የሂሳብ እንቅስቃሴ ሊወክል የሚችል ናሙናዎችን በመውሰድ በጥልቀትና በዝርዝር አዲት በማድረግ ነው።

የሚከተሉት የአዲት ተደራጊው መ/ቤት የሂሳብ ሪፖርቶች ከዚህ የአዲት ሪፖርት ጋር ተያይዘው ቀርበዋል።

- የገቢ/የዕርዳታ/ የብድር ሂሳብ ሪፖርት፤
- የወጪ ሂሳብ ሪፖርት፤
- የዝውውር ሂሳቦች ሪፖርት፤
- የተሰብሳቢ ሂሳቦች ሪፖርት፤
- የተከፋይ ሂሳቦች ሪፖርት፤
- የሂሳብ ሚዛን መከራ፤

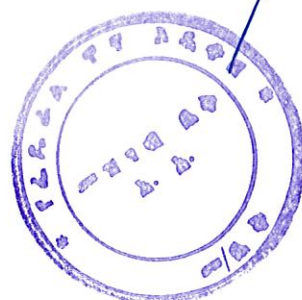
ለአዲት አስተያየቱ መሰረት የሆኑት ጉዳዮች፤

የኢቨርሲቲው የሂሳብ ሪፖርቶች ጉልህ የሆነ ግድፈት የሌለባቸው፤ በአዋጅ በተፈቀደው በጀት እና በመንግሥት ሂሳብ አያያዝ ሥርዓት መሠረት የተዘጋጁ እና የተሰበሰበው ገቢ፤ የተከፈለው ወጪና የበጀት አጠቃቀሙ የፋይናንስ አስተዳደር አዋጅን፤ ደንብና መመሪያን የጠበቀ መሆኑን ለማረጋገጥ አዲት ሲደረግ፡-

1. የኢቨርሲቲው የ2010 በጀት ዓመት በሂሳብ መዝጊያ ሪፖርት ላይ የሚታዩት ቋሚ ሂሳቦች ትክክለኛ የሆነ የሂሳብ ሚዛናቸውን ጠብቆ ወደ 2011 በጀት ዓመት መዞር ሲገባው አላግባብ የሂሳብ ሚዛናቸውን ሳይጠብቁ በአጠቃላይ ድምር በጥሬ ገንዘብ ብር 34,771.40 በተሰብሳቢ ሂሳብ ብር 2,184,379.73 በተከፋይ ሂሳብ ብር 34,140,330.65 ያልተለመደ ሂሳብ ሚዛን በመያዝ የመክፈቻ ሂሳብ ላይ የሚታይ መሆኑ፤

2. ስፔሻላይዝድ ሆስፒታል የውሀ ፍጆታ ለጅማ ከተማ የመጠጥ ውሃና ፍሳሽ አገልግሎት ድርጅት የተከፈለ ብር 742,900.00 የሂሳብ መደቡን ሳይጠብቅ ተመዝግቦ ሪፖርት የተደረገ መሆኑ፤
3. ሆስፒታሉ ከመኪያና ካሊድ ኃ/የተ/የግ/ማ በ2009 አ.ም በ17,700,000.00 ብር ከውስጥ ገቢ የገዛ ሲሆን ለስም ዝውውር ብር 1,062,110.60 ለጅማ ከተማ አስተዳደር የመሬትና ማኔጅመንት ኤጀንሲ እንዲሁም የውሉን 4 በመቶ ማለትም ብር 708,000.00 ለአ/ገ/ባ/ጅማ/ቅ/ፍ/ የክፍለ ከተማ ሁለት ገቢዎች ባለስልጣን ጅማ ከተማ ገንዘብና ኢኮኖሚ ልማት የተከፈለ በአጠቃላይ ድምር ብር 19,470,100.60 ወጪ የተደረገ ሲሆን የባለቤትነት ማረጋገጫ/ካርታ/ ያልቀረበ መሆኑ፤
4. በድምሩ ብር 18,982,919.86 ወጪ በማድረግ ለዩኒቨርሲቲው ስፔሻላይዝድ ሆስፒታል የሚያገለግሉ የህክምና እቃዎችን በዓለም አቀፍ የጨረታ ዘዴ ግዥ ለመፈጸም ቀደም ብሎ ሌተር ኦፍ ክሬዲት ተከፍቶ ሂሳቡ በተሰብሳቢ የተያዘ ቢሆንም ንብረቱ ለዩኒቨርሲቲው ገቢ ሳይደረግ ሂሳቡ በወጪ ሂሳብ ተመዝግቦ ሪፖርት የተደረገ መሆኑ፤
5. ዩኒቨርሲቲው የሙያ እገዛ ላደረጉ በሚል ለ9 ግለሰቦች በድምሩ ብር 40,275.00 የከፈለ ሲሆን የሙያ እገዛ ያደረጉት ግለሰቦች ከየት መ/ቤት እንደመጡ፤ የምን ሙያ አገልግሎት እንደሰጡ እና ማንነታቸውን የሚገልፅ ማስረጃ ለኦዲቱ እንዲቀርብ ቢጠየቅም ያልቀረበ በመሆኑ የተከፈለ ክፍያ ትክክለኛነት ማረጋገጥ ያልተቻለ መሆኑ፤
6. በባንክ የወጪ ማስመስከሪያ ቁጥር 644299 ብር 1,074,300.00 ወጪ በማድረግ ለመድኃኒት ግዥ ለሰተማ ሊሚትድ ኃ.የተ.ማ የተፈጸመ ሲሆን በሞዴል 19 ገቢ የተደረገው መድኃኒት ብር 1,039,510.00 በመሆኑ ብር 34,790.00 በብልጫ ንብረቱ ገቢ ሳይደረግ በወጪ የተመዘገበ መሆኑ፤
7. በድምሩ ብር 192,354.24 ከተቋሙ ጋር በገቡት ውል መሰረት ባለመፈጸሙ ከአቅራቢው ያልተሰበሰበ የጉዳት ካሳ የተገኘ መሆኑ፤
8. በድምሩ ብር 380,042.00 ወጪ በማድረግ ለተለያዩ ድርጅቶች ክፍያ የተፈጸመ ሲሆን ለክፍያው የእጅ በእጅ ሽያጭ የገንዘብ መቀበያ ደረሰኝ መቅረብ ሲገባ አላግባብ በዱቤ ሽያጭ ደረሰኝ ክፍያ ተፈጽሞ ሪፖርት የተደረገ መሆኑ፤

9. በተሰባሰቡ ሂሳብ ሪፖርት ከተመለከተው ሂሳብ ከ1 ወር እስከ 5 አመት በላይ በተሰባሰቡት የቆየ ብር 32,889,385.52 በጊዜ ገደቡ ያልተወራረደ እና ያልተሰበሰበ ሂሳብ መኖሩ፤

ከላይ በተገለጹት ጉልህና መሠረታዊ ልዩነቶች የተነሣ በእኛ አስተያየት የዩኒቨርሲቲው የሂሳብ ሪፖርቶች ሰኔ 30 ቀን 2011 ዓ.ም የተመለከተውን የፋይናንስ አቋም እና የበጀት ዓመቱን የሥራ እንቅስቃሴ በኢትዮጵያ መንግሥት የፋይናንስ አስተዳደር አዋጅ እንዲሁም የሂሳብ አያያዝ ሥርዓት መሠረት በአጥጋቢ ሁኔታ አያሳዩም፡፡

ምንም እንኳን ከላይ የተሰጠውን የአዲት አስተያየት የማይቀይረው በሆንም ቀጥሎ የተመለከቱት ጉዳዮች ትኩረት ሊሰጣቸው፤ እርምጃ ሊወሰድባቸው እና ለወደፊቱም ጥንቃቄ ሊደረግባቸው ይገባል፡፡

1. ትኩረት የሚያሻቸው ጉዳዮች (Emphasis of Matters)

1.1 በአዲት ናሙናችን መሰረት ሆስፒታሉ በድምሩ ብር 3,033,436.3 ወጪ በማድረግ የግንቦት እና የሰኔ ወር የጽዳት ስራ አገልግሎት ላከናውነው ለቲኤፍ.ጂ. ክፍያ የፈጸመ ሲሆን የአገልግሎት ግዥው በብሔራዊ ግልጽ የጨረታ ዘዴ ሲፈጸም ድርጅቱ ያቀረበው ዋጋ በወር ሻትን ጨምሮ ብር 2,349,727.00 ሲሆን በ2010 በጀት ዓመት ይሄው ድርጅት ጨረታውን በማሸነፍ በወር ሻትን ጨምሮ በብር 856,775.00 የጽዳት አገልግሎት ሲሰጥ የቆየ ሲሆን ካሁኑ ጋር ሲነጻጸር ብር 1,492,952.00 ብልጫ የሚያመልክት በመሆኑ ድርጅቱ ያቀረበው ዋጋ የገበያ ዋጋ ለመሆኑ በገበያ ጥናት ሳይረጋገጥ በጣም በተጋነነ የዋጋ ልዩነት የአገልግሎት ግዥ በማከናወን ክፍያ የተፈጸመ መሆኑ፤

1.2 ለዩኒቨርሲቲው በ2011 በጀት ዓመት በተለየ የሂሳብ አርእስት የተደለደለው በጀት እና በሥራ ላይ የዋለው ሂሳብ ሲነጻጸር በተለያዩ ሂሳብ መደቦች ከመደበኛ በጀት በድምር ብር 12,121,495.61 ከካፒታል በጀት ድምር ብር 73,829,345.10 እና ከውስጥ ገቢ በጀት በድምር ብር 646,159.43 በድምሩ ብር 86,597,000.14 ሥራ ላይ ያልዋለ (ያልተሰራበት) መሆኑ፤

1.3 ከABH Services plc ጋር ስለሚሰራቸው የመማር ማስተማር ስራዎች በተመለከተ በውሉ አንቀጽ 5(5.1.7) የሪጂስትራር አገልግሎት ሃላፊነት የዩኒቨርሲቲው እንደሆነ ይገልጻል፡፡ ሆኖም በአዲሱ የታዩ ክፍተቶች፡-

በየአመቱ የሚደረገው የገቢ ክፍፍል የዩኒቨርሲቲው ድርሻ በገቢ ደረሰኝ እንደሚቆረጥለትና ምዝገባ የሚካሄድለት ቢሆንም ይህንን ገቢ ትክክለኛነት ለማረጋገጥ በዓመቱ ምን ያህል ተማሪዎች እንዳሉና ምን ያህል ገቢ ሊገኝ እንደሚችል ለማረጋገጥ የሪጂስትራር መረጃ ጥቅም ላይ የማይውል መሆኑ፤

2. ሌሎች ጉዳዮች (Other Matters)

ምንም እንኳን በሂሳብ መግለጫዎች ላይ ቀጥተኛ ተፅዕኖ ባይኖራቸውም መሠረታዊና ጉልህ የሆኑ የውስጥ ቁጥጥርና የአፈጻጸም ድክመቶች ቀጥለው ተመልክተዋል፡፡

2.1 የንብረት አያያዝና አመዘጋገብን በተመለከተ፤

በአላቂ እቃ ግምጃ ቤትን በተመለከተ

- መቼ እንደገቡ የማይታወቁ በ2011 ዓ.ም በቆጠራ የተገኙ 48 የህፃናትና የአዋቂ ቢጃማዎች፤ የOR ቤርጋሞርድ ብዛት 12፤ ትራስ ጨርቆች ብዛት 485፤ ቲሽርቶች ብዛት 279፤ የተላለኪ ሸሚዝና ሱሪ ብዛት 110፤ የምግብ ቤት ሻሽ ብዛት 2,253፤ የምግብ ቤት ቆቦብ ብዛት 814፤ የዝናብ ልብስ ብዛት 61 እና ጉርድ ሽርጥ 53 ወጪ ሳይደረጉ በግምጃ ቤቱ ውስጥ የሚገኙ መሆኑ፤
- ለናሙና መጥተው ከ 1 ዓመት በላይ በግምጃ ቤቱ ውስጥ ያሉ ትልልቅ ብረት ድስቶች ብዛት 5፤ የዳቦ መጋሪያ ብዛት 1 እና ማንቆርቆሪያዎችና ጭልፋዎች ወደ ንብረት ክፍል ገቢ ሳይደረጉ የተቀመጡ መሆኑ ፤
- በ2011 ዓ.ም በቆጠራ የተገኙ አገልግሎት የማይሰጡ ተብለው የተለዩ የመመረቂያ ኮፍያዎች ብዛት 216፤ የመመረቂያ ውድ ብዛት 98፤ ጋዎን ብዛት 7፤ ፒኤች ጋዎን ብዛት 5 ያለ ሳይወገዱ በግምጃ ቤቱ ውስጥ የተቀመጡ መሆኑ

የቋሚ እቃዎች ግምጃ ቤትን በተመለከተ

- ለተማሪዎች ተብለው በእርዳታ የመጡ 3 ዴስክ ቶፕ ኮምፒውተሮች ንብረት ክፍል ገቢ ሳይደረጉ የተቀመጡ መሆኑ ፤

- በግምጃ ቤቱ ውስጥ በአደራ የተቀመጡ የተለያዩ ቋሚ እቃዎች ያሉ ሲሆን ነገር ግን በአደራ ስለመቀመጣቸው የሚገልጽ የአደራ መረካከቢ ሰነድ የሌለ መሆኑ ፤
- ከ1 ዓመት በፊት በእርዳታ ከውጪ ሀገር የመጡ ሌኔቮ ላፕቶፕ ብዛት 5 እና አንድ ዴል ኮምፒውተር ብዛት 1 በብልሽት ምክንያት በሚል ያለመፍትሄ የተቀመጡ መሆኑና
- ባለሰብት ተካፋዮች ቁምሳጥኖች በብልሽት ምክንያት ለረጅም ጊዜ በግምጃ ቤቱ ውስጥ ያሉ መሆኑን በአዲት ቅኝት ወቅት ለማወቅ ተችሏል፡፡

የመለዋወጫ እቃ ግምጃ ቤትን በተመለከተ

- በቢን ካርድ ላይ እቃዎች መቼ እንደገቡ ቀናቸው ያልተጠቀሰ በ2011 ዓ.ም በቆጠራ የተገኙ ብዛት ያላቸው የግንባታ እቃዎች ፤ የቧንቧ እቃዎች ፤ የኤሌክትሪክ እቃዎች እና ሌሎችንም የመለዋወጫ እቃዎች አገልግሎት ላይ እየዋሉ አለመሆኑ ፡፡

በቴክኖሎጂ ኢንስቲትዩቱ

በቋሚ እቃ ግምጃ ቤትን በተመለከተ

- ብዛት ያላቸው የጋራሽር እቃዎች ያለ አገልግሎት ከ 3 ዓመት በላይ ጥቅም ላይ ሳይውሉ የተቀመጡ መሆናቸው ፤
- በእርዳታ ለተማሪዎች ተብለው የመጡ ዴስክ ቶፕ ኮምፒውተሮች ብዛት 15 ፤ ዩፒኤሶች ብዛት 3 ፤ ዲቪዲ ማጫዎቻ ብዛት 1 እንዲሁም 2 ጠረጴዛዎች አገልግሎት ላይ ሳይውሉ ከ 2 ዓመት በላይ የተቀመጡ መሆኑ ፤

የአልባሳትና የፅህፈት መሳሪያ ግምጃ ቤትን በተመለከተ

- የፎቶ ኮፒ ማሽን GPR 18 ብዛት 363 ማሽኖቹ በብልሽት ምክንያት ከአገልግሎት ውጪ ስለሆኑ በሚል ከ 2 ዓመት በላይ ያለመፍትሄ የተቀመጡ መሆኑ ፤
- የእርሳስ መቅረጫዎች ብዛት 69 ከ 3 ዓመት በላይ የተቀመጡ መሆኑ ፤
- የፕሪንተር ቀለም 05A ብዛት 59 በእስቶር ውስጥ ጥቅም ላይ ሳይውሉ የተቀመጡ መሆኑን በአዲት ቅኝት ወቅት ለማወቅ ችለናል፡፡

2.2 የፌዴራል ዋና አዲተር መ/ቤት የዩኒቨርሲቲውን የ2009 እና 2010 በጀት ዓመት ሂሳብ አዲት አድርጎ መያዊ አስተያየትና የማሻሻያ ሃሳቦች ያቀረበ ሲሆን፤ በተሰጠው የአዲት አስተያየት መሰረት ዩኒቨርሲቲው ተገቢውን እርምጃ የወሰደ መሆኑን ለማረጋገጥ አዲት ሲደረግ፡-

- ከሁለት አመት በላይ የሆኑት የህንድ ሀገር መምህራን በድምሩ ብር 563,915.50 የስራ ግብር ተቀንሶ ለመንግስት ገቢ መደረግ ሲገባው ያልተደረገ መሆኑ ፡፡
- የተማሪዎች መዝናኛ ክብብ በመንገድ ግንባታ ሥራ ምክንያት በመፍረሱ ለካሳ ክፍያ ተብሎ ብር 4,367,544.47 ከተቋሙ ሂሳብ ወጪ በማድረግ በመዝናኛ ክብቡ ስም በተከፈተ የባንክ ሂሳብ ገቢ የተደረገ ገንዘብ ተመላሽ ያልተደረገ መሆኑ፤
- ከሁለት አመት በላይ የሆኑት የህንድ ሀገር መምህራን በድምሩ ብር 883,167.19 የስራ ግብር ተቀንሶ ለመንግስት ገቢ መደረግ ሲገባው ያልተደረገ መሆኑ ፡፡
- ለኮሚዩኒቲ ት/ቤት አላግባብ የተከፈለው የካሳ ክፍያ ብር 8,012,578.98 ተመላሽ ያልተደረገ መሆኑ ፡፡
- መምህራን ወደ ተለያዩ ቦታዎች ለሱፐርሺዥን የሄዱበት የውሎ አበል ክፍያ ሲፈጸም በአጠቃላይ በዩኒቨርሲቲው ብር 234,214.00 የውሎ አበል በብልጫ የተከፈለ መሆኑ ፡፡
- የምርምር ስራ የሚያስፈልገውን የሁለተኛ ዙር በጀት ብር 120,362.00 በአቶ ኤልያስ ቃዲ ስም ወጪ ከተደረገው ገንዘብ በምርምር ስራው ለተሳተፉ መምህራንና የጤና ባለሙያዎች የውሎ አበል ሲከፈል በአንድ ቀን ሁለት ጊዜ ለሠራተኞቹ በመከፈሉ ብር 36,724.00 አላግባብ የተከፈለ

ወርቅአፈራሁ ወንድሙ
የክፍተኛ ትምህርት ተቋማት አዲት
ዳይሬክቶሬት ዳይሬክተር

የፌዴራል ዋና አዲተር መ/ቤት

